

CONV 648/03

NOT

---

från: Presidiet

till: Konventet

Ärende: Avdelning X: Medlemskap i unionen

Innehåll:

- **Sidan 2: Huvudinslag**
- **Sidan 3: Vägledande översikt: Jämförelse mellan förslagen till artiklar om medlemskap i unionen och de befintliga fördragen**
- **Sidan 4: Artiklarna 43–46**
- **Sidan 6: Artiklarna 43–46 med kommentarer**

Huvudinslag

Syftet med bestämmelserna om medlemskap i unionen är att fastställa kriterierna för berättigande till medlemskap och förfarandet för att bli medlem i unionen, förfarandet för tillfälligt upphävande av rättigheterna till medlemskap i unionen om en medlemsstat allvarligt åsidosätter de värden som unionen bygger på, samt förfarandet för en medlemsstats frivilliga utträde ur unionen.

Artikel 43, som innehåller kriterierna för berättigande till medlemskap i unionen, är en ny bestämmelse där kriterierna för berättigande till medlemskap i unionen fastställs huvudsakligen med hänvisning till artikel 2 om unionens värden.

Det förfarande för anslutning till unionen som anges i artikel 44 är samma förfarande som i de nuvarande fördragen (artikel 49 i EU-fördraget), dock med tillägget att Europaparlamentet och de nationella parlamenten skall underrättas om ansökan om anslutning så snart som den ingivits.

Det förfarande för tillfälligt upphävande av rättigheterna till medlemskap i unionen som anges i artikel 45 är samma förfarande som gäller för närvarande (artikel 7 i EU-fördraget och artikel 309 i EG-fördraget).

Artikel 46 om en medlemsstats frivilliga utträde ur unionen är en ny bestämmelse. I denna artikel erkänns uttryckligen att varje medlemsstat har möjlighet att utträda ur Europeiska unionen om den så beslutar. Förfarandet för utträde vägleds delvis av förfarandet i Wienkonventionen om traktaträtten, men i artikeln anges möjligheten för unionen och den berörda medlemsstaten att ingå ett avtal om villkoren för utträdet och om ramen för deras framtida förbindelser.

*VÄGLEDANDE ÖVERSIKT: JÄMFÖRELSE MELLAN FÖRSLAGEN TILL ARTIKLAR OM
MEDLEMSKAP I UNIONEN OCH DE BEFINTLIGA FÖRDRAGEN*

	Nya artiklar	Artiklar som delvis eller med väsentliga ändringar återger bestämmelser i de befintliga fördragen	Något ändrade eller oförändrade artiklar från de befintliga fördragen
<u>Artikel 43</u> : Kriterier för berättigande till medlemskap i unionen	✓		
<u>Artikel 44</u> : Förfarande för anslutning till unionen			✓
<u>Artikel 45</u> : Tillfälligt upphävande av rättigheterna till medlemskap i unionen			✓
<u>Artikel 46</u> : Frivilligt utträde ur unionen	✓		

Anm.: I kommentarerna i avdelning IV i dokumentet förklaras i vilken utsträckning varje utkast till artikel bygger på en eller flera befintliga artiklar samt alla eventuella ändringar eller nya inslag. För att få en exakt uppfattning om vad artiklarna bygger på måste man läsa kommentarerna.

AVDELNING X: MEDLEMSKAP I UNIONEN
TEXTEN TILL ARTIKLARNA

Artikel 43: Kriterier för berättigande till medlemskap i unionen

Unionen skall vara öppen för alla europeiska stater vars folk delar de värden som avses i artikel 2, och som respekterar dessa och förbinder sig att gemensamt främja dem. Anslutningen till unionen innebär godtagande av dess konstitution.

Artikel 44: Förfarande för anslutning till unionen

Varje europeisk stat som önskar bli medlem av unionen får ställa sin ansökan till rådet. Europaparlamentet och de nationella parlamenten skall underrättas om denna ansökan. Rådet skall besluta enhälligt efter att ha hört kommissionen och efter samtycke av Europaparlamentet, som skall fatta sitt beslut med absolut majoritet av sina ledamöter. Villkoren för att upptas som medlem skall fastställas i ett avtal mellan medlemsstaterna och den ansökande staten. Detta avtal skall föreläggas samtliga avtalsslutande stater för ratifikation i överensstämmelse med deras konstitutionella bestämmelser.

Artikel 45: Tillfälligt upphävande av rättigheterna till medlemskap i unionen

1. Rådet får på motiverat förslag från en tredjedel av medlemsstaterna, från Europaparlamentet eller från kommissionen och efter Europaparlamentets samtycke med en majoritet på fyra femtedelar av sina medlemmar slå fast att det finns en klar risk för att en medlemsstat allvarligt åsidosätter de värden som anges i artikel 2. Innan detta slås fast skall rådet höra den berörda medlemsstaten och får enligt samma förfarande framföra rekommendationer till denna stat.

Rådet skall regelbundet kontrollera om de skäl som har lett till ett sådant fastslående fortfarande äger giltighet.

2. Europeiska rådet¹ får på förslag från en tredjedel av medlemsstaterna eller från kommissionen och efter Europaparlamentets samtycke enhälligt, samt efter att ha uppmanat medlemsstaten att framföra sina synpunkter i frågan, slå fast att en medlemsstat allvarligt och ihållande åsidosätter värden som anges i artikel 2.

---

¹ Med hänsyn till artiklarna om Europeiska rådet i delen om institutionerna.

3. När detta har fastslagits enligt punkt 2, får rådet, som skall besluta med kvalificerad majoritet, besluta om att tillfälligt upphäva vissa av de rättigheter som den ifrågavarande medlemsstaten har till följd av tillämpningen av konstitutionen, inbegripet medlemsstatens rösträtt i rådet. Rådet skall därvid beakta de möjliga följder som ett sådant tillfälligt upphävande kan få för fysiska och juridiska personers rättigheter och skyldigheter.

Den ifrågavarande medlemsstatens skyldigheter enligt konstitutionen skall under alla omständigheter fortsätta att vara bindande för den staten.

4. Rådet får senare med kvalificerad majoritet besluta om att ändra eller återkalla de åtgärder som har vidtagits enligt punkt 3, när den situation som ledde till att åtgärderna infördes har förändrats.
5. Vid tillämpningen av denna artikel skall rådet fatta beslut utan att beakta rösten från den ifrågavarande medlemsstaten. Att personligen närvarande eller företrädde medlemmar avstår från att rösta hindrar inte att sådana beslut som avses i punkt 2 antas.

Denna punkt skall också tillämpas om rösträtt i enlighet med punkt 3 tillfälligt inte får utövas.

6. Vid tillämpningen av punkterna 1 och 2 skall Europaparlamentet fatta beslut med två tredjedelar av de avgivna rösterna, vilka skall representera en majoritet av dess ledamöter.

Artikel 46: Frivilligt utträde ur unionen

1. Varje medlemsstat får med beaktande av sina interna konstitutionella bestämmelser besluta att utträda ur Europeiska unionen.
2. Den medlemsstat som beslutar att utträda skall anmäla sin avsikt till rådet. Efter denna anmälan skall unionen förhandla fram och ingå ett avtal med denna stat om villkoren för dess utträde, med beaktande av ramen för dess framtida förbindelser med unionen. Detta avtal skall ingås på unionens vägnar av rådet som skall fatta beslut med kvalificerad majoritet efter Europaparlamentets samtycke.

Den stat som utträder skall varken delta i de överläggningar eller i de beslut i rådet som rör den staten.

3. Denna konstitution skall upphöra att vara tillämplig på den berörda staten från och med den dag då avtalet om utträde träder i kraft eller, om det inte finns något sådant avtal, två år efter den anmälan som avses i punkt 2.

_____

AVDELNING X: MEDLEMSKAP I UNIONEN

TEXTEN TILL ARTIKLARNA

Artikel 43: Kriterier för berättigande till medlemskap i av unionen

Unionen skall vara öppen för alla europeiska stater vars folk delar de värden som avses i artikel 2, och som respekterar dessa och förbinder sig att gemensamt främja dem. Anslutningen till unionen innebär godtagande av dess konstitution.

Kommentar:

I denna bestämmelse fastställs de kriterier som varje europeisk stat skall uppfylla för att kunna begära sin anslutning till unionen. Den första meningen i denna artikel återger artikel 1.3 i konstitutionen, och det anges att dessa värden är de som avses i artikel 2 i konstitutionen.

Artikel 44: Förfarande för anslutning till unionen

Varje europeisk stat som önskar bli medlem av unionen får ställa sin ansökan till rådet.

Europaparlamentet och de nationella parlamenten skall underrättas om denna ansökan. Rådet skall besluta enhälligt efter att ha hört kommissionen och efter samtycke av Europaparlamentet, som skall fatta sitt beslut med absolut majoritet av sina ledamöter. Villkoren för att upptas som medlem skall fastställas i ett avtal mellan medlemsstaterna och den ansökande staten. Detta avtal skall föreläggas samtliga avtalsslutande stater för ratifikation i överensstämmelse med deras konstitutionella bestämmelser.

Kommentar:

I denna bestämmelse fastställs förfarandet för anslutning till unionen. Detta förfarande motsvarar det förfarande som föreskrivs i artikel 49 i EU-fördraget. Dock införs en ny bestämmelse genom vilken Europaparlamentet och de nationella parlamenten samtidigt skall underrättas om varje ansökan om anslutning så snart som den inkommer till rådet.

Artikel 45: Tillfälligt upphävande av rättigheterna till medlemskap i unionen

1. Rådet får på motiverat förslag från en tredjedel av medlemsstaterna, från Europaparlamentet eller från kommissionen och efter Europaparlamentets samtycke med en majoritet på fyra femtedelar av sina medlemmar slå fast att det finns en klar risk för att en medlemsstat allvarligt åsidosätter de värden som anges i artikel 2. Innan detta slås fast skall rådet höra den berörda medlemsstaten och får enligt samma förfarande framföra rekommendationer till denna stat.

Rådet skall regelbundet kontrollera om de skäl som har lett till ett sådant fastslående förfarande äger giltighet.

2. Europeiska rådet¹ får på förslag från en tredjedel av medlemsstaterna eller från kommissionen och efter Europaparlamentets samtycke enhälligt, samt efter att ha uppmanat medlemsstaten att framföra sina synpunkter i frågan, slå fast att en medlemsstat allvarligt och ihållande åsidosätter värden som anges i artikel 2.
3. När detta har fastslagits enligt punkt 2, får rådet, som skall besluta med kvalificerad majoritet, besluta om att tillfälligt upphäva vissa av de rättigheter som den ifrågavarande medlemsstaten har till följd av tillämpningen av konstitutionen, inbegripet medlemsstatens rösträtt i rådet. Rådet skall därvid beakta de möjliga följder som ett sådant tillfälligt upphävande kan få för fysiska och juridiska personers rättigheter och skyldigheter.

Den ifrågavarande medlemsstatens skyldigheter enligt konstitutionen skall under alla omständigheter fortsätta att vara bindande för den staten.

---

¹ Med hänsyn till artiklarna om Europeiska rådet i delen om institutionerna.

4. Rådet får senare med kvalificerad majoritet besluta om att ändra eller återkalla de åtgärder som har vidtagits enligt punkt 3, när den situation som ledde till att åtgärderna infördes har förändrats.
5. Vid tillämpningen av denna artikel skall rådet fatta beslut utan att beakta rösten från den ifrågavarande medlemsstaten. Att personligen närvarande eller företrädde medlemmar avstår från att rösta hindrar inte att sådana beslut som avses i punkt 2 antas.

Denna punkt skall också tillämpas om rösträtt i enlighet med punkt 3 tillfälligt inte får utövas.

6. Vid tillämpningen av punkterna 1 och 2 skall Europaparlamentet fatta beslut med två tredjedelar av de avgivna rösterna, vilka skall representera en majoritet av dess ledamöter.

Kommentar:

I denna bestämmelse återges innehållet i artikel 7 i EU-fördraget med de tekniska anpassningar som är nödvändiga för att beakta sammanslagningen av fördragen. Bestämmelsen ersätter artikel 7 i EU-fördraget och artikel 309 i EG-fördraget. Den enda ändring som har gjorts i förhållande till dessa artiklar är att möjligheten för rådet att begära en rapport från oberoende personer inte anges eftersom detta är självklart.

Artikel 46: Frivilligt utträde ur unionen

1. Varje medlemsstat får med beaktande av sina interna konstitutionella bestämmelser besluta att utträda ur Europeiska unionen.
2. Den medlemsstat som beslutar att utträda skall anmäla sin avsikt till rådet. Efter denna anmälan skall unionen förhandla fram och ingå ett avtal med denna stat om villkoren för dess utträde, med beaktande av ramen för dess framtida förbindelser med unionen. Detta avtal skall ingås på unionens vägnar av rådet som skall fatta beslut med kvalificerad majoritet efter Europaparlamentets samtycke.

Den stat som utträder skall varken delta i de överläggningar eller i de beslut i rådet som rör den staten.

3. Denna konstitution skall upphöra att vara tillämplig på den berörda staten från och med den dag då avtalet om utträde träder i kraft eller, om det inte finns något sådant avtal, två år efter den anmälan som avses i punkt 2.

Kommentar:

Denna bestämmelse återfinns inte i de nuvarande fördragen. Genom bestämmelsen upprättas det förfarande som skall följas i det fall då en medlemsstat beslutar att utträda ur Europeiska unionen. Förfarandet som föreskrivs i denna bestämmelse vägleds delvis av det förfarande som föreskrivs i Wienkonventionen om traktaträtten.

Konventet uppmärksammas på följande tre punkter:

- *Även om det är önskvärt att ett avtal ingås mellan unionen och den stat som utträder om villkoren för utträde och om deras framtida förbindelser, har man ansett att ett sådant avtal inte bör utgöra ett villkor för utträdet, för att idén om frivilligt utträde inte skall förlora sin verkliga innebörd.*
- *De rättsliga följderna av utträdet i det fall då det inte finns något avtal mellan unionen och den stat som utträder måste undersökas, bestämmelser om denna fråga kan, vid behov, läggas till i denna artikel.*
- *Beslutsförfarandena för ingåendet av ett avtal om utträde (och i synnerhet röstningssättet i rådet) förtjänar att undersökas grundligt. I texten föreskrivs ett förfarande med kvalificerad majoritet i rådet. En annan lösning kan dock vara att anta den röstningsregel som motsvarar avtalets konkreta innehåll. Det är sannolikt att rådets beslut skulle kräva enhällighet om denna utträdesklausul för närvarande vore i kraft.*